

adres	ul. Poświęcka 8, 51-128 Wrocław działka ewidencyjna numer: 27/4; 31 obręb ewidencyjny: Poświętne powiat: wrocławski, województwo: dolnośląskie
temat opracowania	OPERAT DENDROLOGICZNY (inwentaryzacja z planem gospodarki drzewostanem)
zamawiający	ARCHIMMODICUS SP J. Mariusz Fabjanowski, Grzegorz Kędzierski ul. Kluczborska 13/1a, 50-323 Wrocław NIP 898 215 66 00
wykonawca	ES PRACOWNIA KRAJOBRAZU Elżbieta Szopińska ul. Rzeczna 13/1, 51-348 Wrocław NIP 899 134 72 39
autor	Elżbieta Szopińska doktor nauk biologicznych, dendrolog architekt krajobrazu inspektor nadzoru terenów zieleni
data	wrzesień 2023 r.

Spis zawartości

1. Strona tytułowa
2. Spis treści
3. Podstawa opracowania
4. Cele i metody badań
5. Wyniki badań
6. Podsumowanie
7. Wykaz zinwentaryzowanych roślin drzewiastych (Tabela 1)
8. Załącznik graficzny (Rysunek 1.0)

1. PODSTAWA OPRACOWANIA

- 1.1. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 Prawo Budowlane (Dz.U.2018.1202 j.t z późniejszymi zmianami)
- 1.2. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U.2018.1614 j.t z późniejszymi zmianami)
- 1.3. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami
- 1.4. Mapa do celów projektowych w skali 1:500

2. CELE I METODY BADAŃ

Cele opracowania

Celem badań była ocena aktualnego stanu zagospodarowania terenu objętego inwestycją w zakresie zieleni (form zieleni, stanu zdrowotnego i wartości historycznej). Granice terenu objętego opracowaniem określone zostały przez Zamawiającego i przedstawione w formie graficznej na mapach do celów projektowych w skali 1:500. Zakres badań terenowych obejmował wskazany przez Zamawiającego fragment terenu występujący w obrębie kompleksu szpitalnego położonego przy ul. Poświęckiej 8 we Wrocławiu. Ocena zieleni obejmowała szczegółową inwentaryzację wszystkich drzew i krzewów oraz grup zadrzewień występujących w obrębie projektowanej strefy.

Metody badań

Podstawą zbioru danych o zieleni było wykonanie badań terenowych przeprowadzonych w miesiącu sierpniu 2023 r.. Zakres zbioru danych o zieleni ustalony został zgodnie z wytycznymi określonymi w obowiązujących przepisach prawa.

Dla każdego zinwentaryzowanego okazu drzewa, krzewu lub grupy drzew i krzewów podano numer inwentaryzacyjny zachowując zgodność oznaczenia w części opisowej i graficznej opracowania (w tabeli i na rysunku).

W przypadku szczegółowej inwentaryzacji **drzew** dla każdego oznaczonego okazu (tzw. taksonu) podano obok nazwy łacińskiej nazwę polską. Ponadto dla każdego badanego okazu podano podstawowe parametry (obwód pnia, średnicę korony). Obwód pnia mierzono z dokładnością do 1cm na wysokości 130cm od poziomu gruntu (w przypadku gdy pomiar obwodu pnia na podanej wysokości nie był możliwy, to pomiar wykonywany był na pierwszej możliwej wysokości (informację o wysokości na jakiej został wykonany pomiar zamieszczono w kolumnie uwagi). Dodatkowy pomiar obwodu pnia na wysokości 5cm (u podstawy pnia) wykonywano w uzasadnionych przypadkach (zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody). Średnicę rzutu korony mierzono z dokładnością do 0,5m przy użyciu taśmy mierniczej. Dla każdego okazu drzewa określono w sposób syntetyczny stan sanitarny (zdrowotny). Szczególną uwagę zwracano na występowanie i ilość suchych pędów w koronie (tzw. posusz – wartość podawano w %), uszkodzenia pnia (ubytki powierzchniowe, wgłębne, mechaniczne itp.) oraz zaburzenia statyki (np. odchylenie pnia od pionu – wartość podawano orientacyjnie w stopniach; podniesienie bryły korzeniowej). W przypadku stwierdzenia w koronie drzewa jemioty – podawano orientacyjną liczbę stanowisk w koronie danego okazu drzewa.

W przypadku szczegółowej inwentaryzacji **krzewów** dla każdego oznaczonego okazu (tzw. taksonu) podano obok nazwy łacińskiej nazwę polską. Ponadto w przypadku pojedynczych krzewów lub ich grup podawano powierzchnię jaką dany okaz lub grupa zajmuje. Dla każdego okazu krzewu określono w sposób syntetyczny stan sanitarny (zdrowotny). Szczególną uwagę zwracano na występowanie i ilość suchych pędów (wartość podawano w %) oraz uszkodzenia mające wpływ na ogólną kondycję krzewu.

W przypadku inwentaryzacji **zadrzewień** – grup drzewostanów dla każdej zinwentaryzowanej grupy podawano dokładny skład gatunkowy oraz podstawowe parametry poszczególnych drzew i krzewów. W przypadku drzew obwód pnia mierzono z dokładnością do 1cm na wysokości 130cm od poziomu gruntu.

3. WYNIKI BADAŃ

Na podstawie przeprowadzonych badań terenowych, na przedmiotowym terenie zinwentaryzowano łącznie **566 jednostek zieleni**. Zbadane jednostki zieleni reprezentowane były przez:

- pojedyncze drzewa
- pojedyncze krzewy
- grupy krzewów
- grupy samosiewów młodych drzew i krzewów

Każdej wyróżnionej jednostce zieleni nadano numer inwentaryzacyjny i opisano według przyjętej metodyki (pkt.2). Uzyskane wyniki badań terenowych przedstawiono w układzie tabelarycznym (Tab.1) według następujących kryteriów:

[numer na mapie] – rozumiany jako numer jednostki zieleni zidentyfikowanej w terenie i przedstawionej w części graficznej, w formie pojedynczego punktu lub powierzchni

[takson - nazwa łacińska] – obowiązująca nazwa botaniczna według Międzynarodowego kodeksu

[takson - nazwa polska] – wymagana zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody nazwa rośliny

[1 obwód pnia] – mierzony na wysokości 130cm

[2 obwód pnia] – mierzony na wysokości 5cm; tylko dla wybranych okazów

[średnica korony] – mierzona w przypadku pojedynczych okazów drzew]

[powierzchnia krzewu / grupy] – rozumiana jako powierzchnia gruntu pokryta przez pojedynczy krzew, grupę krzewów lub grupę zadrzewień

[uwagi / opis] – obejmowały informacje dotyczące identyfikacji zinwentaryzowanej jednostki zieleni według przyjętej w punkcie 4 metodyki, informacje na temat stanu zdrowotnego; stanu zachowania historycznej kompozycji; roli rośliny w kompozycji przestrzennej; wartości kompozycyjnej i przyrodniczej; w przypadku grup: informacje na temat gatunku dominującego oraz stopnia pokrycia terenu przez rośliny

[zalecenia] – rozumiane jako wytyczne do gospodarki drzewostanem (zabiegi pielęgnacyjne) oraz wycinki wynikające ze złego stanu sanitarnego; ponadto wycinki roślin zdrowych związane z planowanym nowym zagospodarowaniem terenu: wycinki kompozycyjne

[zły stan sanitarny] – rozumiany jako symboliczne oznaczenie okazów drzew i krzewów występujących w złym stanie sanitarnym

[pielęgnacja] – wszelkie działania mające na celu poprawę stanu zdrowotnego, poprawę statyki, poprawę warunków życia rośliny, realizowane w obrębie części nadziemnej bądź w bezpośrednim otoczeniu rośliny

[poprawa warunków glebowych] – rozumiana jako spulchnienie mechaniczne gleby, dodanie ziemi urodzajnej i nawożenie (dostosowane do gatunku).

Słowniczek pojęć:

Takson – uniwersalne określenie obejmujące nazwę gatunku (np. *Betula pendula*), nazwę mieszańca (*Juniperus x media*), nazwę odmiany, nazwę kultywaru (*Fraxinus excelsior* 'Pendula') i nazwę formy (*Picea pungens* f. *glauca*).

- Na terenie objętym badaniami stwierdzono występowanie **566** jednostek zieleni (drzew, krzewów, lub ich grup). Na uwagę zasługuje liczny udział drzew i krzewów historycznych stanowiących pozostałość dawnej kompozycji przestrzennej. Do najcenniejszych zaliczyć można m.in. okazałe platany klonolistne (*Platanus x hispanica* 'Acerfolia'), okazałe dęby szypułkowe (*Quercus robur*), klony pospolite (*Acer platanoides*), graby pospolite (*Carpinus betulus*), jesiony wyniosłe (*Fraxinus excelsior*) oraz liczne okazy z grupy nagozalążkowych (m.in. *Pseudotsuga menziesii*). Niezwykle cenny jest również pojedynczy okaz magnolii Soulange'a (*Magnolia x soulangea*) – obecnie tylko 1 okaz, położony przed frontem historycznej zabudowy. Niepokojącym objawem u niektórych okazów starych drzew jest częste pochylenie pnia, wskazujące na konieczność obserwacji tych drzew oraz ograniczenie użytkowania terenu przez pacjentów w czasie intensywnych wiatrów i niekorzystnych warunków atmosferycznych. Liczne deformacje koron drzew zaobserwowano u okazów występujących wzdłuż ogrodzenia od strony wschodniej (równoległe do ul. Poświęckiej) – na skutek cięć konarów wynikających prawdopodobnie z kolizji drzew z linią napowietrzną.
- Ogólne zalecenia:
 - 1) Przeprowadzenie koniecznych zabiegów pielęgnacyjnych i porządkowych przez jednostkę posiadającą odpowiednie przygotowanie zawodowe; zalecane metody realizacji: metoda alpinistyczna, zastosowanie podnośnika tylko w strefach utwardzonych nawierzchni;
 - 2) Zachowanie historycznych elementów zieleni wysokiej w maksymalnym stopniu i dostosowanie do nowego zagospodarowania terenu;
 - 3) W przypadku kolizji ograniczenie wycinek do koniecznego minimum;
 - 4) Kształtowanie doboru roślin w oparciu o kryteria sprzyjające poprawie jakości środowiska i klimatu (mikroklimatu) z uwzględnieniem historycznych kryteriów kształtowania zieleni wokół obiektów szpitalnych;
 - 5) Zachowanie szczególnej ostrożności i zastosowanie niestandardowych metod zabezpieczenia drzew i ich systemów korzeniowych na etapie realizacji prac budowlanych;
 - 6) Zobowiązanie Wykonawcy przed rozpoczęciem prac budowlanych do opracowania i przedstawienia do akceptacji: planu organizacji placu budowy, zaplecza budowy, stref poruszania się pojazdów mechanicznych do obsługi budowy oraz stref składowania materiałów budowlanych. Prace należy realizować dodatkowo pod nadzorem Inspektora ds. zieleni.

Uwaga: ze względu na wiek oraz stan drzewostanu, a także funkcje obiektu, zaleca się systematyczne przeprowadzanie kontroli stanu sanitarnego drzew ze szczególnym uwzględnieniem kontroli po okresach występowania ekstremalnych warunkach pogodowych.

Uwaga: zaleca się umieszczenie w terenie tablic informacyjnych o zakazie przebywania w drzewostanie w trakcie występowania ekstremalnych warunków pogodowych, szczególnie silnych wiatrów.

▪ **Zalecenia szczegółowe (ZAŁĄCZNIKI: TABELA NR 1; RYSUNEK 01)**

- 1) Rośliny przeznaczone do wycinki ze względu na zły stan sanitarny; numer inwentaryzacyjny:**
1, 2, 3, 14, 16, 17, 25, 29, 31, 32, 36, 37, 38, 39, 44, 45, 47, 66, 67, 71, 72, 73, 80, 90, 95, 96, 97, 119, 139, 141, 153, 175, 185, 201, 210, 212, 224, 247, 265, 266, 307, 308, 310, 311, 316, 328, 337, 338, 339, 363, 366, 417, 431, 436, 449, 453, 455, 457, 464, 472, 475, 480, 507, 510, 535, 543, 550, 552, 553, 556 **[łącznie: 70 jednostek zieleni]**
- 2) Rośliny przeznaczone do usunięcia ze względów kompozycyjnych; numer inwentaryzacyjny:**
62, 81, 82, 99, 111, 118, 120, 125, 126, 134, 151, 152, 186, 188, 213, 214, 219, 220, 229, 237, 267, 270, 285, 286, 306, 312, 315, 322, 381, 401, 408, 473, 522, 557 **[łącznie: 34 jednostki zieleni]**
- 3) Rośliny do usunięcia ze względu na kolizję z planowaną inwestycją (projektowaną formą zagospodarowania); numer inwentaryzacyjny:** 6, 7, 8, 18, 19, 20, 21, 22, 49, 54, 93, 117, 129, 130, 131, 137, 148, 432, 433, 434, 435, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 447, 448, 450, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 479, 481, 482, 483, 505, 506, 508, 509, 516, 517, 520, 523, 526, 527, 528, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 551, 554, 555, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566 **[łącznie: 79 jednostek zieleni]**
- 4) Rośliny do pielęgnacji – poprawa warunków glebowych; numer inwentaryzacyjny:**
4, 5, 40, 41, 42, 46, 50, 52, 64, 65, 69, 94, 101, 106, 107, 108, 109, 110, 112, 113, 114, 115, 116, 121, 122, 124, 128, 132, 143, 144, 149, 150, 154, 156, 157, 159, 164, 165, 172, 173, 174, 178, 179, 180, 181, 183, 184, 187, 189, 190, 191, 193, 194, 202, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 211, 215, 216, 217, 218, 221, 223, 225, 226, 227, 228, 231, 239, 242, 251, 252, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 275, 362, 374, 376, 380, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 402, 403, 405, 406, 409, 416, 424, 425, 438, 524, 525 **[łącznie: 104 jednostki zieleni]**
- 5) Rośliny do pielęgnacji – redukcja suchych pędów; numer inwentaryzacyjny:**
4, 5, 26, 48, 50, 101, 113, 127, 138, 140, 144, 147, 166, 167, 168, 172, 173, 178, 179, 180, 183, 192, 193, 197, 202, 204, 205, 206, 207, 218, 225, 226, 244, 245, 246, 251, 256, 276, 277, 301, 302, 303, 305, 320, 321, 323, 324, 325, 327, 329, 367, 368, 369, 370, 371, 373, 388, 403, 405, 406, 465, 499, 524, 525 **[łącznie: 64 jednostki zieleni]**
- 6) Rośliny do pielęgnacji – redukcja korony (żywych pędów); numer inwentaryzacyjny:**
48, 50, 94, 107, 108, 109, 124, 146, 176, 182, 239, 248, 249, 255, 279, 327, 334, 342, 423, 484, 488, 525 **[łącznie: 22 jednostki zieleni]**
- 7) Proponowana liczba drzew do posadzenia w ramach nasadzeń zastępczych minimum: 183 szt.**